

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

Pressemeddelelse

Hæder til arkitekter og bygherrer!

Som påskønnelse af private eller offentlige initiativer præmierer Foreningen Hovedstadens Forskønnelse hvert år arkitektur, som på fremtrædende måde tjener eller gavner det formål, foreningen udtrykker i sit navn.

På det gamle baneterræn på Vesterbro, mellem vild natur og togskiner, dannede en gammel trælade derfor den 25. november rammen om årets diplom- og prisoverrækkelse til projekter færdiggjort i 2020/2021.

Arkitekturredaktør på Berlingske Tidende, Holger Dahl, holdt årets festtale og præsenterede prismodtagerne.

Tre meget markante stykker bygningskunst blev præmieret med foreningens traditionsrige bronzeplaque:

Bygherre og arkitekt MAA Morten Boll, Praksis Arkitekter og 1:1 Landskab modtog diplom og bronzeplaque for bygningsværket Area Aviae Meae (Min bedstemors have) på hjørnet af Ny Østergade og Store Regnegade, fordi "med *Bedstemors Have* har København ikke bare fået endnu en bygning, men et stykke bygningskunst, der med sine mange omsorgsfulde detaljer viser, at det endnu er muligt at lave arkitektur, der i samspil med omgivelserne formår at løfte et helt byrum."

Arkitekt MAA Peter Thorsen, Lundgaard & Tranberg Arkitekter, modtog på tegnestuens vegne diplom og bronzeplaque for det nye Frihedsmuseum i Churchillparken. Foreningen mener, at "Arkitekterne har løst opgaven med et greb, der på en gang er poetisk, kraftfuldt og underspillet. Arkitekturen og fortællingen om besættelsen og modstandskampen opleves nu i et spændende samspil."

Stadsarkitekt Camilla van Deurs, Vega Landskab, Lightscapes og repræsentanter fra den lokale arbejdsgruppe i Nordvest modtog diplom og bronzeplaque for den nye indgang til Bispebjerg Kirkegård på Skoleholdervej. "Åbningen i muren har opblødt det langstrakte og noget afvisende murforløb og skabt et eventyrligt byrum, der lader de døde og levende blande sig med hinanden."

Kunstnergruppen AVPD, tegnestuerne DSA-ARK STUDIO og KAAK samt Olivia Toftum modtog foreningens anerkendelse for deres vilde, helstøbte og gennemtænkte forslag til transformation og

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE - SIDEN 1885

genbrug af Paladsbygningen, "som ikke kun skaber et stærkt savnet offentligt, ikke-kommercielt rum i byen, men også bevarer både kinoen og Poul Gernes ikoniske facadeudsmykning, som ingen københavnere vil være foruden." De fik overrakt et diplom og et værk i bronze, udformet af billedkunstner Malene Bach.

Foreningen overrakte også en meget vigtig hæderspris til kandidatprogrammet Kulturarv, Transformation og Restaurering på Det Kongelige Akademi. "På ganske få år er det, takket være en gruppe fremsynede, vidende og viljestærke arkitekter med Christoffer Harlang i spidsen, lykkedes at stable ikke kun den mest søgte, ikke kun den største, men også en i særklasse kvalificeret afdeling på Det Kongelige Akademi på benene. Det kommer os andre til gode, når de studerende fra KTR slippes ud af Vandhangaren på Holmen for at bygge bedre i en hovedstad, der bærer historien i sig. De studerendes fundament er stærkt. De har lært, at de står på skuldrene af andre, de kender traditionen og materialerne, forstår teknikkerne og har fået behårdet træning i at se og sanse også arkitekturens immaterielle kvaliteter; sted, ånd og atmosfære".

Professor Christoffer Harlang, studielektor Charlie Steenberg og professor MSO Nicolai Bo Anders modtog på afdelingens vegne diplom og værk af billedkunsten Malene Bach.

Nedenfor finder I bestyrelsens begrundelse for præmieringerne.

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse blev stiftet i 1885 af blandt andre brygger og kunstsamler Carl Jacobsen, billedhugger V. Bissen og fabrikant Ludvig Bing. Foreningens formål var og er at arbejde for at bevare og øge Hovedstadens skønhed samt forbedre dens miljø. Som led i formålets opfyldelse arbejder Foreningen for at bevare historiske og karakteristiske bygninger og miljøer, ligesom Foreningen søger at fremme nye tidstypiske bygningsværker, byrum og parker på højt arkitektonisk og kunstnerisk niveau.

For kommentarer, spørgsmål el.lign. kontakt venligst formand Mathias Mentze
+45 25387524

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Jenny Bendix Becker
Næstformand

Area Aviae Meae *Min Bedstemors Have*

Ny Østergade 30 · Store Regnegade 17

Bygherre: Boll+

Arkitekt: Praksis Arkitekter & Carsten Juel Christiansen

Landskabsarkitekt: 1:1 Landskab

Ingeniør: Henry Jessen

Entreprenør: HHM

Gruppen bag projektet har i fællesskab skabt et mægtigt, helstøbt og taktfuldt bygningsværk på den sidste af det indre Københavns tomme pladser. Et bygningsværk der ikke kun forskønner byen, men også tilfører den blivende værdi.

Det 3.700 kvm store hus rummer i den højloftede stueetage udadvendte funktioner. Første sal er indrettet til kontorer, mens de øvrige etager rummer lejligheder. Bebyggelsen indeholder tre indvendige gårde, samt en stor, tæt beplantet tagterrasse i hele bygningens længde, som ses fra gadeniveau.

Bygningens fem etager trappes ned i højden i Store Regnegade, så den tilpasser sig de lavere gamle huse. De to facader mødes rundt om hjørnet i bygningens måske vigtigste 'tredje facade', der på smukkeste vis konkavt trækker sig tilbage og efterlader et lille rum. Det store ur på facaden skaber forbindelse til os, der passerer. Husets facader besidder i det hele taget den dybde og relief, som er så efterspurgt i mange nye bebyggelser.

Bygningen er beklædt med portugisisk kalksten, der visse steder er dekoreret. Dør- og vinduespartier i stueetagen er udført i bruneret aluminium og som et lille særpræg er døren til skralderummet udsmykket på fineste vis.

Med Bedstemors Have har København ikke bare fået endnu en bygning, men et stykke bygningskunst, der med sine mange omsorgsfulde detaljer viser, at det endnu er muligt at lave arkitektur, der i samspil med omgivelserne formår at løfte et helt byrum.

Frihedsmuseet

Churchillparken 6

Arkitekt: Lundgaard & Tranberg Arkitekter

Bygherre: Nationalmuseet

Landskabsarkitekter: Steen Høyer og Julie Kierkegaard

Kunstnerisk udsmykning: Steen Høyer

Lysdesign: Fortheloveoflight

Ingeniør: EKJ Rådgivende Ingeniører, Dansk Energy Management Entreprenør: Arkil, GK

Danmark, Juul & Nielsen, Optimus Anlæg

Lundgaard & Tranberg vandt konkurrencen om at skabe et nyt Frihedsmuseum til erstatning af det tidligere, der brændte ned til grunden i 2013. Arkitekterne har løst opgaven med et greb, der på en gang er poetisk, kraftfuldt og underspillet. Arkitekturen og fortællingen om besættelsen og modstandskampen opleves nu i et spændende samspil.

I respekt for omgivelserne – Churchillparken, Frederiksstaden og Kastellet – er udstillingsrummene placeret under jorden. Over terræn manifesterer museet sig som en mørk, skalmuret ellipse, der rummer ankomst- og service funktioner. Majrose, humle og kaprifolie gror op ad facadens espalier og vil snart integrere ellipsen helt i den grønne park.

Ankomst sker gennem et vindfang, beklædt i tombak, der skyder sig ud fra ellipsen. I hoveddøren af bronze sidder små åbninger formet som øjne. Det overordnede arkitektoniske greb afspejler stor følsomhed. Samtidigt kan det læses som et billede på frihedskampen, der foregik i det skjulte, under jorden.

Det er et varemærke for Lundgaard & Tranbergs projekter, at de altid giver noget tilbage til omgivelserne. Ellipsen, der er drejet i forhold til Esplanaden, er omkranset af en rektangulær plads, der giver geometrisk dynamik. Pladsen er dækket af grus og er indrammet af en betonkant. Her kan man sidde og nyde den rolige ellipseform, dens vegetation, parken – og livet.

Ny indgang til Bispebjerg Kirkegård

Skoleholdervej 21

Bygherre: Københavns Kommune

Arkitekt: VEGA Landskab

Lyssætning: Lightscares

Ingeniør: Troelsgaard Rådgivende Ingeniører Entreprenør: Ebbe Dalsgaard

Projektet er udviklet i samarbejde med en lokal arbejdsgruppe og Områdefornyelse NV.

Bispebjerg Kirkegård fra 1903 har fået en ny indgang. Tidligere gik den 700 meter lange kirkegårdsmur helt ud til gaden, og indgangen til kirkegården midt på Skoleholdervej var en snæver jernkarrusel. Muren adskilte ikke kun de døde fra de levende, men også kirkegården fra de tætte karrébebyggelser overfor. Nu er indgangen blevet til et nyt byrum på ti gange tredive meter takket være en gruppe lokale beboere, Områdefornyelse Nordvest, Vega Landskab og Lightscares.

Ved at forskyde muren ind i selve kirkegården er der skabt to indgange, mens murforbandet enkelte steder er opløst og gjort transparent.

Birketræer, som tidligere stod og gemte sig i indviet jord bag muren, er sprunget ud som dekorative vejtræer, omkranset af grønne københavnerrundbænke. Der er installeret belysning som skifter med årstiden og som sammen med trækrønerne skaber en naturlig overdækning af det nye byrum.

Indgangen er indbydende og lokker til at lægge vejen gennem kirkegården. Åbningen i muren har opblødt det langstrakte og noget afvisende murforløb. Byens liv trækkes nu ind i den imponante, men også lukkede og hemmelighedsfyldte kirkegårdspark.

Måske er det arkitekturen der kan lære os at leve med døden. I hvert fald har Vega arkitekter og co. skabt et eventyrligt byrum, der lader de døde og levende blande sig med hinanden på en underspillet, poetisk og skøn måde.

Farvernes Plads – Folkets Palads

Axeltorv 5

Kunstnergruppen AVPD ved Aslak Vibæk og Peter Døssing
Tegnestuen DSA ARK Studio ved Nils Hansen og Jørgen Taxholm
Tegnestuen KAAK ved Knud Aarup Kappel og Lauge Floris Larsen
Mag.art. Olivia Toftum

Farvernes Plads – Folkets Palads er et forslag til et nyt offentligt byrum, som transformerer Paladsbygningen ved Vesterport til et folkehus. Dermed bygger det videre på Poul Gernes' idé med bygningen og stedet – nemlig at med farvernes hjælp skabe et Folkets Palads.

Med projektet ernes alt indvendigt i bygningen og efterlader kun en rå struktur, der skaber rum for alverdens aktiviteter. Intet ligger fast, alt er muligt.

Under jorden, i niveau med baneterrænet, indrettes nye biografale, mens den tidligere afgangshal over banelegemet genetableres, så man kan stige direkte fra Paladsbygningen ned på perronen. Som der står i forslaget, vil der igen køre nattog ud i verden.

På Axeltorv etableres et system af cirkulære betonelementer i forskellig størrelse og højde og med forskellige funktioner, lige fra vandbassiner til små udstillingsscener. Cirklerne taler sammen med de to Axeltårne og Cirkusbygningen og de farvesættes med forlæg i Poul Gernes' berømte skydeskiver.

Gruppen bag forslaget har sat sig ud over diskussionen om, hvorvidt Palads skal nedrives og erstattes af højhuse og parkeringskældre. I stedet har den fremlagt et helstøbt, menneskevenligt, smukt og gennemtænkt forslag til transformation og genbrug af Paladsbygningen, som ikke kun skaber et stærkt savnet offentligt, ikke-kommercielt rum i byen, men også bevarer både kinoen og Poul Gernes' ikoniske facadeudsmykning, som ingen københavnere vil være foruden.

Forskønnelsen

FORENINGEN HOVEDSTADENS FORSKØNNELSE · SIDEN 1885

Kulturarv, Transformation og Restaurering

Institut for Bygningskunst og Kultur · Det Kongelige Akademi

Afdelingen for Kultur, Transformation & Restaurering, tidligere Afdelingen for Bygningsrestaurering, er ældgammel - og purung.

På ganske få år er det, takket være en gruppe fremsynede, vidende og viljestærke arkitekter med Christoffer Harlang i spidsen, lykkedes at stable ikke kun den mest søgte, ikke kun den største, men også den i særklasse mest kvalificerede afdeling på Det Kongelige Akademi på benene.

Succesen skyldes systematiske overvejelser over, hvad en afdeling som denne kan og skal – udover naturligvis at stå fast på et stærkt og afprøvet fundament, nemlig bygningskunsten og bygningshåndværket.

Med omhu og forstand har afdelingen evnet at drive restaureringsfaget ud af sine forskansninger, fordi den bæres af en vilje til saglighed. Den fagkyndige ved besked, han kender faget. Den sagkyndige skaber og udvikler det.

Restaurering handler ikke bare om at redde det gamle, snarere om at redde det kommende.

De studerendes fundament er stærkt. De har lært, at de står på skuldrene af andre, de kender traditionen og materialerne, forstår teknikkerne og har fået benhård træning i at se og sanse også arkitekturens immaterielle kvaliteter; sted, ånd og atmosfære.

Det kommer os andre til gode, når de studerende fra KTR slippes ud af flyverhangaren på Holmen for at bygge bedre i en hovedstad, der bærer historien i sig.

Forskønnelsen takker afdelingen for på mesterlig vis at varetage det første og vigtigste led i arkitekturens fødekæde. Derfor hejser vi her det danske flag, der som bekendt består af fire røde mursten. Håndstrøgne, selvfølgelig.